

DESTRĂMAREA ROMÂNIEI MARI: INSULA ȘERPILOR – ULTIMUL TERITORIU ROMÂNESC PIERDUT ÎN TIMP DE PACE

Harta României Mari, ciuntită adeseori în freamătul de vijelii al istoriei, dar permanentă și trainică, asemenea statorniciei mândre a Carpaților, este constituită într-un teritoriu unitar din punct de vedere fizico-geografic, istoric, etnic, lingvistic, cultural, unitar prin tot ceea ce dă unitatea unui popor, forță polarizatoare în întreg spațiul carpatic, dunărean și pontic. Ultima părticică de pământ românesc pierdută din această hartă este străvechiul cap de pod de la Gurile Dunării – Insula Șerpilor, “un bulgăre de humă”, aruncat în apele Mării Negre.

Marea Neagră reprezintă un rest din lacul Pontic, desprins din Marea Sarmatică. Din punct de vedere geografic, ea este o mare închisă. Însă, prin poziția sa, ea este o mare intercontinentală, legată, prin Strâmtoarea Bosfor (30 km lungime, 750-3600 m lățime, 27,5 –120 m adâncime) de Marea Mediterană și prin Strâmtoarea Kerçi (41 km lungime, 9,2 –15 km lățime, 10-18 m adâncime), de Marea Azov. Are suprafața de 413.490 km², adâncimea medie de 1282 m, cea maximă de 2245 m, un volum de 529.955 km³, lungimea maximă de 1148 km (între Golful Burgas și gura râului Ingur), lățimea maximă de 606 km și salinitatea de 20-22%. Țărmlul românesc, de 245 km lungime, prezintă un aspect diferențiat: între gura Musura și Constanța este jos, cu plaje întinse; către sud, este înalt, cu faleză de 2-40 m înălțime.

Zona uscatului continental se prelungește sub apele mării, până la adâncimi de 180-200 m, sub numele de platforma continentală. Din actualul bazin marin, platforma continentală ocupă circa 35%. În dreptul țărmlului românesc, unde este ușor înclinată către E, are o lățime de 100-200 km, care se îngustează de la N spre S, și o suprafață de circa 30.000 km². La N, o paralelă ce ar porni de la gura Musura și ar ajunge la țărmlul Crimeei nu ar intersecta taluzul continental în toată lungimea ei, adâncimea apei nefiind mai mare de 70 m. Platforma continentală atinge lățimea maximă de 200 km în dreptul gurii Portița, apoi se îngustează, treptat, la circa 100 km, la paralela localității Vama Veche. Panta de 1,4%, înregistrată în sectorul nordic al platformei continentale, se accentuează la 2,2% către S. Pe această întinsă platformă continentală, uscat acoperit de apele mării, dovadă

structura geologică și văile submarine identificate și azi, între curbele batimetrice 20 și 50 m, se află situată Insula Șerpilor¹.

Insula Șerpilor este cea mai mare din Marea Neagră, foarte săracă în insule, dintre ele mai făcând parte: Insula Sacalin - ivită târziu din valuri în epoca modernă, în 1897, și aflată la S de gura de vărsare a brațului dunărean Sfântul Gheorghe-, Insula Kefken, situată la 55 km de Strâmtoarea Bosfor și câteva insulițe și stânci emerse aflate spre S, în golful Burgas și în limanul Berezan².

Insula Șerpilor se află în partea vestică a bazinului marin, fiind situată în fața Gurilor Dunării, mai exact a brațului Sulina, la o distanță de circa 45 km (44814 m) de orașul Sulina, pe coordonatele de 45°15'41" longitudine estică³. Suprafața insulei este de 170.000 m², deci 17 ha, perimetrul ei neregulat, având o lungime de 1973 m, poate fi parcurs în circa 40 minute. Lungimea insulei, aproximativ în zona centrală, de la N la S, este de 440 m, iar, de la E la V, de 414 m. Urmând direcția NE-SV, inclusiv prin peninsula aflată în NE, avem cel mai lung diametru al insulei, de 662 m⁴.

Insula Șerpilor s-a format ca urmare a inundării uscatului de apele Mării Negre. În acest sens, s-a demonstrat, pe baza evoluției paleogeografice, geologice, identitatea uscatului dobrogean cu cel al insulei și originea continentală a acesteia. Mișcările complexe din erele geologice ale scoarței au inundat Insula Șerpilor și au scos-o la suprafață, dar nu au înlăturat originea comună a insulei cu Dobrogea, străvechiul pământ românesc din care face parte⁵. Aceleași roci, aceleași vârste geologice confirmă unitatea insulei și a uscatului dobrogean. Gresii, conglomerate cuarțoase liasice, îndoite sub forma unui slab sinclinal, confirmă că actualul teritoriu insular făcea parte din aceeași catenă Kimmerică ca și munții din nordul Dobrogei⁶.

Privită în ansamblu, insula apare ca o stâncă uriașă, așezată în bătaia neconținută a valurilor, având, în general, forma unui patrulater cu laturile neregulate. Altitudinile cresc, în general, dinspre zonele marginale către zona centrală, unde se conturează un platou, relativ neted, pe care se înregistrează cota maximă de circa 40 m. Țărmurile înalte, terminate cu faleze, dau insulei aspectul unei cetăți, înconjurată de ziduri înalte de piatră, ceea ce i-a impresionat, probabil, foarte puternic pe primii navigatori care au descoperit-o, au făcut să se nască aici minunatele legende despre aceste locuri. Uscatul dobrogean nu poate fi zărit de pe insulă, dat fiind înălțimea redusă atât a ei, cât și a zonei continentale⁷. Țărmurile din S și E, înalte de până la 21 m, au faleze cu pante abrupte, prăpăstioase chiar. Ambele au o linie sinuoasă, formând, fiecare în parte, câte un golf larg. În NE este o peninsulă, a cărei altitudine nu depășește 12 m. Țărmul nordic este mult mai jos, cu stâncile abia ieșind din mare, dar tot sinuos,

prezentând un golf foarte larg, pe când cel vestic, ce este cam tot atât de jos, este aproape rectiliniu⁸.

Adâncimile apei mării în apropierea țărmurilor sunt, în ordine crescătoare următoarele: în N 5-6 m, în V 10-16 m, în E 9-19 m, iar în S 10-16 m. Țărmul din N se exclude din start, prin adâncimea sa mică, pentru ancorarea navelor, iar celelalte țărmuri prezintă golfuri prea lungi pentru acostare. În plus, Insula Șerpilor este înconjurată de blocuri stâncoase, mai mari sau mai mici, care se înalță atât deasupra apei, cât și submerse. În acest caz, nici un vas nu poate risca o mai mare apropiere de 50 m de țărm⁹.

Regimul climatic general este caracterizat prin veri cu o căldură îndulcită de briza și de apa mării și ierni cu temperaturi nu prea coborâte, dar marcate adesea de vânturi puternice, reci și umede, punctate de viscole¹⁰. Temperatura medie anuală este de 11,1°C, dar media lunii celei mai calde, iulie, urcă până la 22,4°C și scade în luna cea mai rece, ianuarie, la 0°C. Numărul zilelor de îngheț este destul de redus, 84,2, iar înghețul mării în jurul insulei este o excepție, așa cum s-a întâmplat în anul 1929¹¹. Aversele de ploaie sunt foarte frecvente. Stratul de zăpadă are caracter episodic și grosimi neînsemnate. Ceața este un fenomen frecvent iarna și primăvara, reprezentând mari pericole pentru navigație; iar apa potabilă lipsește¹².

Vegetația insulei, deși are peste 70 de specii de plante, grupate în elemente de stepă ierboasă și licheni, este total lipsită de elemente lemnoase, chiar și de tufișuri, fiind o vegetație de stepă, dominată de buruieni pitice, ce rezistă, cu stoicism, secetei și vânturilor¹³. La o primă constatare, având în vedere mărimea insulei, fauna este bogată, aproximativ identică cu cea a litoralului dobrogean, cu circa 200 de specii și subspecii, dominată însă de păsări - circa 150 de specii -. O analiză atentă evidențiază însă realități mai puțin încurajatoare: dintre păsări, elementul faunistic principal, numai două sunt staționare, au cuiburi și scot pui în insulă: pescărușul argintiu și cormoranul lui Aristotel. Fauna este completată cu încrengătura viermilor, cu insecte și cu reptile¹⁴.

Istoria Insulei Șerpilor se confundă cu istoria Dobrogei, a Gurilor Dunării. Insula nu a fost locuită în preistorie, dar, la sfârșitul paleoliticului inferior și în cel mijlociu, vânătorii neanderthalieni sunt atestați arheologic în tabere sezoniere, amenajate în aer liber, pe coasta Mării Negre, deci în jurul anului 40.000 î.Hr.¹⁵. Istoria scrisă a insulei începe în anul 777 î.Hr., fiind legată de legenda eroului troian Ahile, prin lucrarea lui Arctinus din Milet, intitulată *Aethiopida*, în care povestește că zeița Thetis "luând de pe rug pe fiul său Ahile, îl duse în insula albă Leuce"¹⁶.

Grație ionienilor din Milet, timp de unsprezece secole, prin marele

templu închinat lui Ahile, zeificat și oracolul de aici, Insula Albă (Strălucitoare), s-a bucurat de un mare renume în lumea antică. Chiar și după instaurarea hegemoniei persane, Insula Șerpilor își va menține tradițiile rituale, fiind impasibilă la hegemonia maritimă ateniană, la invazia celtilor, la expansiunea Regatului Pontului și la transformarea, din ultimul sfert al veacului I d.Hr., a Pontului Euxinus, timp de trei secole, într-un *"lac roman"*. Splendidele construcții ale orașului întemeiat de Constantin cel Mare, Constantinopolis, inaugurat în anul 330, și rapida expansiune a creștinismului la Gurile Dunării de Jos vor face ca faima insulei lui Ahile să pălească¹⁷.

În evul mediu, insula a primit alte nume, date, de cele mai multe ori, de populațiile din zona țărmului. Astfel, ea s-a numit *"Selina"* sau *"Cacearia"* (probabil *"Chazaria"*), mai apoi *"Isola Rosia"*, *"Nisi"*, *"Rubra"* sau *"Rubea"*. În secolul XV, pe o hartă întocmită de Fredutius de Anacona, insula era trecută sub denumirea de *"Fiodonixi"*, provenită din grecescul Phiodonisi – Insula Șerpilor. Acest nume nou îl aflăm și din hărțile rusești, *"Zmeinoi Ostrov"*, sau turcești *"İlan Adassi"*, toate traducând același nume – Insula Șerpilor¹⁸.

La sfârșitul secolului XV și începutul secolului XVI, Imperiul Otoman, aflat în plină ascensiune, a impus țărilor române acceptarea suzeranității otomane, păstrându-și, totuși, statutul de autonomie, fără a deveni vreodată pašalâc. În acest context istoric, Insula Șerpilor trece sub ocupația turcească. Prin Tratatul de pace de la București, din 28 mai 1812, Rusia devine riverană la Gurile Dunării și ocupă teritoriul românesc cuprins între Prut, Nistru, Dunăre și Marea Neagră – Basarabia. În legătură cu Insula Șerpilor nu se amintea nimic, dar încurajată de un protocol încheiat în 1817, între ambasadorul Imperiului Țarist la Constantinopol și Poarta Otomană, prin care brațul Sulina, principalul braț navigabil al Dunării, trecea sub stăpânirea Rusiei, aceasta a considerat insula ca aparținându-i, dovadă dese expediii organizate aici, fără nici un consimțământ al puterii suzerane, Imperiul Otoman¹⁹. În 1823, însuși amiralul flotei ruse din Marea Neagră, Grieg, îl trimite pe locotenent comandorul Kritsky să facă cercetări în Insula Șerpilor, prilej cu care mai găsește ruine din celebrul templu (din epoca ciclopică) al lui Ahile și întocmește un plan atât al insulei, cât și al vestigiilor lăcașului de cult antic²⁰.

În anul 1827, Convenția de la Akkerman, între Rusia și Turcia, confirmă acordul din 1817, prin care se preda Rusiei, brațul Sulina; iar prin tratatul de pace ruso-turc de la Adrianopol, Rusia primea și brațul Sfântul Gheorghe, care o făcea stăpână și peste Delta Dunării²¹. Deși în tratat nu se pomenea nimic de Insula Șerpilor, se înțelege că, în conjunctura în care Rusia controla cele două brațe - Sulina și Sfântul Gheorghe - insula, aflată în fața primului, rămânea, de facto, în posesia

ei. În acest context, în 1837, 1842 și 1846/1847, pentru a orienta navigația în zonă, rușii au ridicat în insulă un far, folosind, fără nici un discernământ, blocurile de piatră din ruinele templului lui Ahile.

Tratatul de pace de la Paris din 1856, ce redase Moldovei, sudul Basarabiei (județele Cahul, Ismail și Bolgrad) și Delta Dunării, nu prevedea nimic despre Insula Șerpilor. Abia la 6 ianuarie 1857, plenipotențiarilor puterilor semnatare, întruniți, încă odată, la Paris, convin, într-un protocol, că Delta Dunării și insulele care o formează *“vor fi repuse sub suzeranitatea imediată a Sublimei Porți de care dispuneau înainte”*. În acest protocol, s-au consemnat, în ceea ce privește Insula Șerpilor, ocupată de armata turcă în 1856²², următoarele: *“Plenipotențiarilor recunosc, de asemenea, că, întrucât Tratatul de la Paris ca și tratatele încheiate anterior între Rusia și Turcia au păstrat tăcerea asupra soartei Insulei Șerpilor, se cuvine ca această insulă să fie considerată ca o dependență a Deltei Dunării și, în consecință, trebuie să urmeze destinația acesteia”*. Totodată, în Protocol, se prevedea că guvernul otoman se angaja să întrețină, pe insulă, un far, pentru asigurarea navigației spre Dunăre sau spre Odessa.

Deci *“primul document de drept internațional care se referea în mod expres la Insula Șerpilor este protocolul încheiat la Paris, la 6 ianuarie 1857”*²³. Comisia Europeană a Dunării, creată de Congresul de pace de la Paris din 1856, și-a exercitat jurisdicția între Sulina și Isaccea, inclusiv în Marea Neagră, asupra farurilor construite de acest organism în Insula Șerpilor²⁴.

Tratatul de la Berlin, încheiat la 1/13 iulie 1878, ce a recunoscut independența de stat a României, confirma și reunirea (conform articolului 46), atât a insulelor, formând Delta Dunării, cât și a Insulei Șerpilor și a Sangeacului Tulcei, cu patria-mamă. Insula Șerpilor, împreună cu Delta Dunării, a trecut în posesia României, practic, la 12 aprilie 1879²⁵.

Efemera pace-dictat de la București din 24 aprilie /7 Mai 1918, care impunea condiții grele României, prevedea cedarea către Puterile Centrale a întregii Dobroge, cu portul Constanța, controlul brațelor Dunării și a litoralului Mării Negre din fața lor și, implicit, a Insulei Șerpilor, de către o nouă Comisie Europeană, aflată la discreția învingătorului²⁶.

Tratatul de pace de la Versailles, din 28 iunie 1919, nu amintea nimic de Insula Șerpilor, ceea ce, potrivit uzanțelor de drept internațional, însemna că era, în continuare, în posesia României, dar, fiind în zona așa-zisei Dunări maritime, se afla sub controlul Comisiei Europene a Dunării, unde hotărau Anglia, Franța și Italia. Abia în martie 1932, s-a ajuns la un modus-vivendi, conform căruia Comisia Europeană a Dunării avea în componență Insula Șerpilor și farul de

aici, dar steagul românesc flutura pe insulă, iar comandantul portului Sulina era recrutat "numai dintre români"²⁷. Conferința din 18 august 1938, de la Sinaia, trecea sectorul Dunării maritime, inclusiv Insula Șerpilor, sub administrația deplină a României²⁸.

De menționat că, după ultimatumurile sovietice din 26 și 28 iunie 1940, Insula Șerpilor nu a fost luată de U.R.S.S., ea rămânând, în continuare, României, iar, în timpul războiului, între 1 august 1941 și 25 august 1944, Insula Șerpilor s-a aflat în subordinea comandantului german, amiralul Schwerzes Mer. Ca o consecință a actului de la 23 august 1944, cinci zile mai târziu, la 28 august, un mic detașament de marinari sovietici au ocupat Insula Șerpilor²⁹. Cu toate că în Convenția de armistițiu între guvernul român, pe de o parte, și guvernul U.R.S.S., Regatului Unit și SUA, pe de altă parte, semnată la Moscova, la 13 septembrie 1944, nu era menționat nimic despre Insula Șerpilor, ceea ce înseamnă că ea rămânea românilor, în toamna lui 1945, sovieticii fixează, cu de la sine putere, frontiera maritimă româno-sovietică, înglobând Insula Șerpilor în hotarele U.R.S.S.³⁰.

La 10 februarie 1947, România a semnat Tratatul de pace de la Paris, printre ale cărui prevederi dureroase era fixarea frontierei ruso-române, în conformitate cu așa-zisul acord româno-sovietic din 28 iunie 1940 și cu acordul sovieto-cehoslovac din 19 iunie 1945, ceea ce înseamnă că frontiera sovieto-română urma brațul Chilia până la vărsarea în Marea Neagră, înglobând Basarabia, Bucovina de Nord și ținutul Herța, iar despre Insula Șerpilor nu se pomenea nimic, aceasta rămânând, în continuare, a României.

Războiul abia încetase, rănila lăsate sângerau încă, când, clarificarea traseului frontierei de stat, recunoscută pe plan internațional, face obiectul unor demersuri ale U.R.S.S.³¹ Evenimentele au loc într-un ritm extrem de alert, astfel că, la 4 februarie 1948, cu prilejul semnării la Moscova, a Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală pe 20 de ani, de către dr. Petru Groza, președintele Consiliului de Miniștri și V.M.Molotov, ministrul Afacerilor Externe al U.R.S.S.³², cele două importante personaje politice își mai pun semnăturile și pe "Protocolul referitor la precizarea parcursului liniei frontierei de stat între Republica Populară Română și U.R.S.S.". Deși face referire la tratatul de pace de la Paris din 1947, protocolul este contrar prevederilor acestuia, dând sentința, aberantă pentru dreptul internațional, potrivit căreia "Insula Șerpilor, situată în Marea Neagră, la răsărit de Gurile Dunării, intră în cadrul U.R.S.S."³³.

La 28 mai 1948, ca efect al protocolului de la Moscova, se semnează, chiar pe Insula Șerpilor, numită și Insula Zmeinâi, de către Nikolai Pavlovici Sutov, prim-secretar de ambasadă, în calitate de reprezentant al Ministerului Afacerilor Străine al U.R.S.S. și Eduard

Mezincescu, ministru plenipotențiar, în calitate de reprezentant al Ministerului Afacerilor Străine al R.P.R., un simplu proces-verbal, prin care, la ora 12, Insula Șerpilor "a fost înapoiată" Uniunii Sovietice, de către Republica Populară Română, prevăzându-se că, în acest scop, "s-au făcut formele legale de cedare a insulei". Termenul de "a fost înapoiată" este cu totul illogic și injust, deoarece Insula Șerpilor nu a aparținut niciodată U.R.S.S. În privința formelor legale, deoarece organele abilitate – Sovietul Suprem al U.R.S.S. și Marea Adunare Națională a R.P.R. – nu au ratificat niciodată Protocolul Sovieto-Român, încheiat în 1948, el este nul din punct de vedere al normelor de drept internațional, și anticonstituțional³⁴.

În urma dezintegrării U.R.S.S. și a proclamării independenței Ucrainei (24 august 1991, reconfirmată la 1 decembrie, același an), ea devine noul vecin al României, pe o lungime a frontierei de 485 km. Având o suprafață de 603.700 km², este a doua țară ca mărime din Europa, situându-se, ca populație, pe locul al cincilea pe continent, cu a doua armată (după a Federației Ruse, al cărui efectiv este de 700.000 militari, ea posedând și arme nucleare și strategice. După dezmembrarea U.R.S.S., insula era sub un "condominium" între Federația Rusă și Ucraina, din punct de vedere militar, iar, din punct de vedere politic, aparținea Kievului.

Deși, astăzi, Insula Șerpilor se află în apele teritoriale ale Ucrainei, ca o moștenire a granițelor teritoriale ale fostei U.R.S.S., ea se află în "zona contiguă" a Ucrainei și României, adică, în fâșia de mare care se extinde dincolo de limita exterioară a mării teritoriale, până la o distanță de 24 mile marine, de la liniile de bază spre larg. Din punct de vedere geografic și istoric, Insula Șerpilor aparține, incontestabil, României, însă, din cauza multiplelor avantaje geostrategice pe care aceasta le oferă statului posesor, revenirea sa la patria-mamă este foarte greu de realizat în noile condiții de după destrămarea U.R.S.S.

În acest sens, partea rusă a concluzionat ferm: "*problema este de competența Guvernului Ucrainei*", refuzând detalierea subiectului. Ucraina, bazându-se pe capacitatea militară, pe relațiile excelente stabilite cu S.U.A. și, mai ales, pe interesul României în semnarea tratatului româno-ucrainean, a respins, categoric, orice referire la pactul Ribbentrop-Molotov și a considerat toate teritoriile actuale stăpânite ca "*pământurile sale*".

În acest context, la 2 iunie 1997, la Neptun, factorii politici responsabili de conducerea destinului României au săvârșit greșeala politico-istorică, deosebit de gravă, de a încheia, în condițiile date, tratatul româno-ucrainean, cedând astfel, definitiv, din punct de vedere juridic, dreptul incontestabil asupra nordului Bucovinei, sudului Basarabiei, ținutului Hertza și a Insulei Șerpilor. Referindu-se

la aceasta din urmă, fostul președinte al României, Emil Constantinescu, a fost extrem de clar: "Insula Șerpilor este teritoriu ucrainean"³⁶.

Analizând consecințele acestui tratat, academicianul Florin Constantiniu remarca: "În 1997, pentru prima dată de la constituirea României Mari, un guvern român a cedat părți ale teritoriului național fără a fi amenințat cu agresiunea (ca în 1940), sau fără a se găsi sub presiunea ocupantului străin (ca în 1944 și 1947). Opinia publică românească nu a perceput dimensiunea dramatică a evenimentului".

NOTE

1. Vasile Cucu, Gheorghe Vlăsceanu, *Insula Șerpilor*, Casa de Editură și Presă "Viața Românească", București, 1991, p. 7-8
2. Petre Dogaru, *Insula Șerpilor în calea rechinelor*, Ed. Saeculum I.O. și Ed. Vestala, București, 1996, p. 18
3. Vasile Cucu, Gheorghe Vlăsceanu, *op.cit.*, p. 7
4. *Ibidem*, p. 9
5. Petre Dogaru, *op.cit.*, p. 20
6. Vasile Cucu, Gheorghe Vlăsceanu, *op.cit.*, p. 13
7. *Ibidem*, p. 14-15
8. Petre Dogaru, *op.cit.*, p. 21
9. *Ibidem*, p. 21-22
10. Vasile Cucu, Gheorghe Vlăsceanu, *op.cit.*, p. 17
11. Petre Dogaru, *op.cit.*, p. 22
12. Vasile Cucu, Gheorghe Vlăsceanu, *op.cit.*, p. 18
13. *Ibidem*, p. 20
14. *Ibidem*, p. 22
15. Petre Dogaru, *op.cit.*, p. 8-9
16. Vasile Cucu, Gheorghe Vlăsceanu, *op.cit.*, p. 27
17. Petre Dogaru, *op.cit.*, p. 9
18. Vasile Cucu, Gheorghe Vlăsceanu, *op.cit.*, p. 26-27
19. C.Cârțână, I.Seftiuc, *Dunărea în istoria poporului român*, Ed. științifică, București, 1976, p. 33
20. Vasile Cucu, Gheorghe Vlăsceanu, *op.cit.*, p. 30
21. C.Cârțână, I.Seftiuc, *op.cit.*, p. 34
22. M.Drăghicescu, *Istoricul principalelor puncte pe Dunăre de la Gura Tisei până la Mare și de pe coastele mării de la Varna la Odessa*, București, 1943, p. 491
23. Petre Dogaru, *op.cit.*, p. 62
24. C.Cârțână, I.Seftiuc, *op.cit.*, p. 99
25. M.Drăghicescu, *op.cit.*, p. 494
26. C.Cârțână, I.Seftiuc, *op.cit.*, p. 119
27. *Ibidem*, p. 268
28. Petre Dogaru, *op.cit.*, p. 11

29. *Ibidem*
30. *Ibidem*
31. Vasile Cucu, Gheorghe Vlăsceanu, *op.cit.*, p. 49
32. Petre Dogaru, *op.cit.*, p. 77
33. *Ibidem*
34. *Ibidem*
35. *Ibidem*, p. 77-78
36. Tiberiu Tudor, *Istoria dramatică a teritoriilor românești ocupate. Tratatul cu Ucraina*, Ed. Ion Creangă, București, 2000, p. 11

THE BREAKING APART OF GREATER ROMANIA: ȘERPILOR ISLAND – THE LAST OF THE ROMANIAN TERRITORIES TO BE LOST DURING PEACE TIME

Abstract

The author presents the history of Șerpilor Island, an ancient Romanian territory lost during peace time, on June the 2nd 1997 at Neptun, when the politicians that governed Romania's destiny made the great mistake of signing the Romanian – Ukrainean treaty. This way, Romania's rightful claims over Northern Bucovina, Herța land and Șerpilor Island were given up for good.